

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19036505

Konu : Soru Önergeleri (729060-7/29623)

7/29060 GK 176
7/29623 GK 187

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 13.06.2025 tarihli ve 1643997 sayılı yazınız.
b) 01.07.2025 tarihli ve 1654402 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/29060 ve 7/29623 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/29060 Cevap Metni (6 Sayfa)
- 2 - 7/29623 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8AD3A647-8B66-4EA5-A1CD-87A07684E638

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Mersin Milletvekili Sayın **Mehmet Emin EKMEN**'e Ait 7/29060 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesine yönelik çalışmalar bütüncül ve koruyucu önleyici bir anlayışla devam etmektedir. Birleşmiş Milletler Uluslararası Aile Yılı'nın 30. yıl dönümünde Uluslararası Aile Günü olan 15 Mayıs 2024'te "Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi" konulu ve 2024/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile "Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)" ilan edilmiş olup anılan eylem planı, küresel riskler ve demografi, refah, sosyal politika ve hizmet, dijitalleşme ve çevre olmak üzere beş temel amaç çerçevesinde yapılandırılmıştır. Eylem Planı hazırlık sürecinde ise aile politikalarının ve aileye dair sosyal hizmetlerin ulusal ölçekte ele alındığı bir platform oluşturması bakımından önemli bir geleneğe temel teşkil eden Aile Şûralarının sekizincisi, "Türkiye Yüzyılında Ailemiz İstikbalimiz" temasıyla gerçekleştirilmiştir.

Vizyon Belgesi ve Eylem Planında (2024-2028) "Küresel Riskler ve Demografik Dönüşüm Karşısında Ailenin Korunması" 5 temel amacımızdan biri olarak ele alınmıştır. Bu amaç altında "Dinamik nüfus yapısı ile aile ve evlilik kurumunun korunması" özel bir stratejik hedef olarak belirlenmiştir.

2024-2028 yıllarını kapsayan Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planında boşanmalara ilişkin faaliyetler de yer almakta olup söz konusu faaliyetlerin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir:

"Küreselleşen Dünyada Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi" temalı Uluslararası Aile Forumu, aile ve evlilik kurumunun korunması ve güçlendirilmesi, nesillerin ve güçlü bir nüfus yapısının korunması doğrultusunda 28 ülkeden, aileden sorumlu 26 bakan, uluslararası kurumların temsilcileri, akademisyenler ve STK üyelerini bir araya getirerek, ailelerin ve toplumların karşı karşıya olduğu zorlukların ve fırsatların daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunarak aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve ailelerin toplumlarımızdaki kritik rollerini yerine getirirken daha iyi desteklenmelerinin yollarının tartışılması için ortak bir platform oluşturmak amacıyla 22-23 Mayıs 2025 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Kapanışı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Sayın Emine ERDOĞAN'ın teşrifleri ile gerçekleştirilen Uluslararası Aile Forumunda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 2026-2035 dönemi "Aile ve Nüfus 10 Yılı" ilan edilmiştir. Aile yılı kapsamında aileyi merkeze alan politikaların küresel düzeyde tartışıldığı Forumda 27 ülkeden bakanlar ve üst düzey politika yapımcılarla bir araya gelinerek aileye yönelik ortak değerler ve karşılaşılan tehditler ile çözüm yolları masaya yatırılmıştır.

Aile Yılı uygulamaları kapsamında 2026-2035 döneminin "Aile ve Nüfus On Yılı" olarak ilan edilmesi, ulusal ve uluslararası düzeyde iş birliğinin önemini daha da artırmıştır. Bu çerçevede 2 Aralık 2025 tarihinde Aile ve Nüfus On Yılına Doğru Uluslararası Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda, "Ailenin Güçlendirilmesine Yönelik Politikalar" ile "Ulusal ve Uluslararası Nüfus Politikaları" başlıklı iki panel gerçekleştirilmiştir.

25 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan 172 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlığında "Nüfus Politikaları Kurulu" oluşturulmuştur. Kurulun oluşturulması ile aile yapısını korumaya ve evlilik ile doğurganlığı teşvik edecek politikaların hayata geçirilmesine katkı sağlayacak çalışmalara devam edilmektedir.

Yine aynı Kararname ile Bakanlığımıza bağlı olarak Aile Enstitüsü kurulmuştur. Enstitü;

- Aile yapısının ve değerlerinin korunması, güçlendirilmesi, kadın, çocuk, engelli, yaşlı, şehit yakını, gazi ve gazi yakını ile ilgili politikalarına veri oluşturmaya yönelik tüm faaliyetlerini kapsayan araştırmaları yürütmek,
- Süreklilik arz eden, ulusal ve stratejik nitelikte olan araştırma faaliyetlerini sektörler ve disiplinler arası bir yaklaşımla yürütmek,
- Panel, boylamsal ve periyodik araştırmalar gibi uzun süren ve büyük örneklem üzerinde çalışma gerektiren araştırmaları yürütmek.
- Demografik değişimler ve eğilimler ile bunların aile yapısı üzerindeki olası etkilerini ve sorun alanlarını belirlemek üzere bilimsel araştırma ve veri analizi yapmak,
- Ulusal ve uluslararası düzeydeki bilimsel literatür ve araştırmaları izlemek, değerlendirmek, raporlamak ve sosyal hizmet modeli oluşturmak,
- Bilimsel araştırma ve veri analizi ile ilgili faaliyetlerine ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile iş birlikleri geliştirmek,

gibi hususlar ile görevlidir.

Bakanlığımızca, aile kurumunun ve dinamik nüfus yapısının güçlendirilmesi için hali hazırdaki politikalar, hizmetler ve hukuki düzenlemeler gözden geçirilmektedir.

Aile kurumunda meydana gelen değişimlerinin temel nedenlerinin doğru tespit edilmesi ve etkili çözümler ve hizmet modelleri geliştirilmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından önümüzdeki yıldan itibaren ulusal ölçekli araştırmaların yapılması planlanmaktadır. Bakanlığımızca, konuya ilişkin olarak ilgili kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, akademi ve ilgili diğer uzmanlarla yapılacak görüşmeler, literatür okuması ve saha araştırmaları akabinde yeni tedbirlerin de hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından resmi istatistik programı kapsamında Türkiye Aile Yapısı Araştırması 2006 yılından itibaren her 5 yılda bir tekrarlanmaktadır. Evlilik birliğinin istikrarı üzerinde etkileri olan tüm faktörler bu çalışma kapsamında incelenmektedir.

Diğer taraftan Aile ve Gençlik Fonu kapsamında Evlenecek Gençlerin Desteklenmesi Projesi aracılığıyla yuva kuracak gençlerimiz hem maddi olarak hem de eğitim ve danışmanlık hizmetleri ile desteklenmektedir. Proje kapsamında 2 yılı ödemesiz ve 48 ay vadeli faizsiz kredi söz konusudur. 15 Şubat 2024 tarihinde deprem bölgesinde pilot olarak uygulanmaya başlayan proje, 13 Ocak 2025 tarihi itibarıyla ülkemiz geneline yaygınlaştırılmıştır. Proje kapsamında imzalanan iş birliği protokolleriyle çeşitli özel sektör firmaları tarafından çiftlere yönelik değişen oranlarda indirimler de sunulmaktadır. Projeye ilişkin detaylara <https://ailegenclikfonu.aile.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir.

Projeden yararlanabilmek için yaş, gelir, adli sicil, evlilik öncesi eğitimlere katılım, taşınmaz sahibi ya da hissedarı olmama gibi kriterler söz konusudur. Örneğin, gelir kriteri kapsamında, başvuru yapmak isteyen çiftlerin herhangi bir taşınmaz sahibi ya da hissedarı olmaması, son aya ait gelirlerinin ve son 6 aylık gelir ortalamalarının asgari ücretin 2,5 katından fazla olmaması (son 6 aylık gelir durumuna ilişkin başvuru şartı, asgari ücretin 2.3 katından 2.5 katına yükseltilmiş olup 01/10/2025 tarihi itibarıyla alınacak başvurularda geçerli olacaktır) gerekmektedir. Proje kapsamında gerekli kriterleri sağlayan, eğitim/danışmanlık hizmetlerine katılan ve resmi nikâhı gerçekleşen çiftlere 2 yılı geri ödemesiz 48 ay vadeli 150 bin TL faizsiz kredi desteği sağlanmaktadır.

Proje kapsamında sunulan 150.000 TL'lik kredi desteği 2026 yılı Ocak ayı itibarıyla artırılabilecektir. Başvuru anında eşlerden her ikisinin 18-25 yaş aralığında (26 yaşını doldurmamış) olduğu başvurularda kredi tutarı 250.000 TL, en az birinin 26-29 yaş aralığında olduğu başvurularda ise 200.000 TL olarak uygulanacaktır. Proje kapsamında kredi kullanan yararlanıcılardan çocuk sahibi olan tüm yararlanıcılar talep etmeleri halinde borçlarını her çocuk için 12 aya kadar erteleyebilecektir.

Ayrıca, 2015 yılından itibaren uygulanan doğum yardımının kapsamı da 2025 Aile Yılında genişletilmiştir.

2025 yılında ilan edilen Aile Yılı kapsamında aile kurumunu destekleyici adımlar atılmaktadır. Bu doğrultuda “Doğum Sonrası Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik”, 18.07.2025 tarihli ve 32959 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmeliğe göre kadın ve erkek memurlar doğum veya evlat edinme sonrası analık ya da babalık izninin bitiminden itibaren çocuğun ilköğretim çağına başladığı tarihi takip eden aybaşına kadar yarı zamanlı çalışabilecektir. Haftalık 20 saatlik çalışma esasına dayalı bu düzenleme, ebeveynlerin çocuklarının gelişimine daha fazla zaman ayırmalarına ve aile içi bağların güçlendirilmesine doğrudan katkı sağlayacaktır.

Bununla birlikte Bakanlığımız hizmetlerinin tek çatı altında sunulduğu Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM), 2013 yılından bu yana ailelere ve fertlere yönelik koruyucu, önleyici, destekleyici, iyileştirici sosyal hizmet çalışmalarını ilgili paydaşlarla iş birliği halinde sunmaya devam etmektedir. Aile içi iletişimin güçlendirilmesi ve aile bireylerinin sorun çözme becerilerinin geliştirilmesi amacıyla eğitim ve danışmanlık hizmetleri yürütülmektedir. Aile bireylerini güçlendirmek, aile içi ilişkileri düzenlemek, aile bireylerinin iletişim, stresle baş etme, problem çözme becerilerini geliştirmek, evliliğin işleyişinde yaşanan ya da yaşanması muhtemel sorunların çözümüne destek olmak amacıyla Aile Danışmanlığı Hizmeti, çiftleri evlilik hayatına hazırlamak amacıyla iletişim, hukuk ve sağlık konularını içeren Evlilik Öncesi Eğitim Programı ve temel aile yaşam becerilerine yönelik bilgi, beceri ve tutumları olarak edinebilmeleri için eğitim ve iletişim, hukuk, iktisat, medya ve sağlık olmak üzere 5 alandan ve 28 modülden oluşan Aile Eğitim Programı kapsamında çalışmalar devam etmektedir. Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ise 2017 yılından bu yana vatandaşlarımıza yönelik gerekli rehberlik ve yönlendirme çalışmalarını yürütülmektedir. Türkiye Aile Yapısı Araştırması ile Türkiye Boşanma Nedenleri Araştırması da periyodik olarak gerçekleştirilmektedir.

Öte yandan Aile Danışmanlığı Hizmeti, “Aile Danışmanlığı”, “Boşanma Süreci Danışmanlığı” ve “Bireysel Danışmanlık” olmak üzere 3 temel başlık altında gerçekleştirilmekte ve 81 ilde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezlerindeki uzman personel aracılığı ile ücretsiz olarak sunulmaktadır. Bu hizmet ile aile bireylerini güçlendirmek, aile içi ilişkileri düzenlemek, aile bireylerinin iletişim, stresle baş etme, problem çözme becerilerini geliştirmek, evliliğin işleyişinde yaşanan ya da yaşanması muhtemel sorunların çözümüne destek olmak hedeflenmektedir. Ayrıca, boşanma kararı alan çiftlere yönelik boşanma süreci ve boşanma sonrasında yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmetleri de verilmektedir. Boşanma süreci danışmanlığı ile boşanma öncesi, boşanma esnası ve boşanma sonrasında yaşanabilecek muhtemel durumlara sağlıklı bir şekilde hazırlanabilmeleri hedeflenmektedir. Boşanma öncesi ve esnasında sunulan aile danışmanlığı hizmeti ile boşanma noktasına gelen ailelerin aile ilişkilerinin yeniden yapılandırılmasında destek olmak, aile içi iletişim becerileri kazandırmak, çatışmaların yapıcı bir şekilde çözülmesinde yardımcı olmak, psikiyatrik rahatsızlığı olanları sağlık kuruluşlarına yönlendirmek, çocuklarıyla ilgili yaşadıkları sorunların çözümünde destek olmak hedeflenmektedir. Boşanma sonrası başvuruda bulunan ailelere sunulan danışmanlık hizmetleri ile boşanma sonrası tek ebeveyn olmanın oluşturduğu sorunların çözümüne destek olmak, çocukların davranış problemleriyle başa çıkmada ebeveynlere destek olmak ve ailelerin çocuklarla ilişkilerinin yeniden düzenlenmesine rehberlik etmek hedeflenmektedir. Danışmanlık hizmetlerinden yararlanmak isteyen vatandaşlarımız e-Devlet üzerinden ya da bizzat başvurabilmektedirler.

Diğer taraftan Bakanlığımızın yaşlanma konusundaki ulusal politikası yaşlı bireylerin aileleri ve yakınlarıyla birlikte, bulundukları çevrede, aktif ve sağlıklı yaşlanma çerçevesinde yaşlanma sürecini geçirmelerini sağlamaktır.

Bu çerçevede, tıbbi bakıma ihtiyaç duymayan, yalnız veya ailesi ile birlikte yaşayan, kurum bakımı altında bulunmayan/kurum bakımını tercih etmeyen yaşlı bireyler için gündüz hizmet merkezleri önemli işleve sahip bir sosyal hizmet uygulaması olarak ön plana çıkmaktadır. Bu uygulama sayesinde gündüz hizmet merkezlerinden hizmet alan yaşlı bireylerin hem kurum bakımına ihtiyaç ve talebi azalmakta hem de alışkın olduğu çevreden koparılmadan ailesi ve yakın çevresiyle yaşlanma sürecini geçirmelerine olanak tanınmaktadır.

Yaşlı bireylerin yaşam ortamlarının iyileştirilmesi, boş zamanlarının değerlendirilmesi, sosyal, psikolojik ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasında yardımcı olunması, kendi imkânlarıyla karşılamakta güçlük çektikleri ihtiyaçları ile günlük yaşam faaliyetleri için destek hizmetler verilmesi, ilgi alanlarına göre faaliyet grupları kurarak sosyal faaliyetler düzenlenmesi suretiyle sosyal ilişkilerinin zenginleştirilmesi, aktivitelerinin artırılması, gerekli olduğu zamanlarda aileleri ile dayanışma ve paylaşma sağlanarak yaşam kalitesinin artırılması amacıyla sunulan gündüz hizmetleri yaşlı bireylerin bakım ve rehabilitasyonunda ön plana çıkmaktadır. Bakanlığımızca bu hizmet türünün yaygınlaştırılmasına ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.

Ailesinin yanında bakımı mümkün olmayan ve kurum bakımı ihtiyacı olan yaşlı bireyler için yaşlı bakım kuruluşlarımızda, barınma, bireysel öz bakım, sağlık, sosyal destek-danışmanlık, psikolojik destek-danışmanlık, rehabilitasyon, sosyal aktivite, beslenme, temizlik gibi hizmetler sunulmaktadır.

Bu kapsamda Darülaceze Başkanlığı da dahil olmak üzere Bakanlığımız bünyesinde hizmet veren toplam 173 resmi Huzurevi ve Yaşlı Bakım Rehabilitasyon Merkezinde 14.897, 280 özel huzurevinde 13.693 ve 16 diğer kamu kuruluşlarına ait huzurevinde 1.110 yaşlıya hizmet verilmektedir. Kamu ve özel sektör dâhil olmak üzere toplam 29.700 yaşlı birey huzurevlerinden yatılı bakım hizmeti almaktadır.

Bunun yanı sıra ülkemizde ikamet eden ve sosyal hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlılarımızın korunması ve desteklenmesi amacıyla, 2016 yılında biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olan yaşlıların bakım ihtiyaçlarını yaşadıkları mekânlarda gidererek yaşamlarının kolaylaştırmayı amaçlayan Yaşlı Destek Programı (YADES) başlatılmıştır.

2024 yılı YADES projeleri dahil 9 yılda toplam 64.333.000 TL finansman desteği sağlanmış olup 54 farklı belediyede 91 farklı proje ile 101.690 hanede 153.898 yaşlı vatandaşımıza ulaşılarak evde bakım, psiko-sosyal destek ve kültürel faaliyet hizmetleri sunulmuştur.

Tazelenme üniversiteleri sosyal hayata katılım, aktif ve sağlıklı yaşlanma, hayat boyu öğrenme, yerinde yaşlanmayı destekleme gibi önde gelen işlevleri başta olmak üzere genel yapısı itibarıyla ülkemizin ve Bakanlığımızın ulusal yaşlılık politikasıyla örtüşmektedir. Bu noktadan hareketle 2016 yılında Akdeniz Üniversitesinde başlatılan 60+ Tazelenme Üniversiteleri Projesi 2021 yılında Bakanlığımız tarafından devralınarak yaygınlaştırılmıştır. Gelineen noktada Bakanlığımızla iş birliği halinde 26 Tazelenme Üniversitesi bulunmakta olup bunlardan 17'si aktif olarak eğitim vermekte, 9'u ise önümüzdeki dönemlerde eğitime başlamak üzere hazırlıklarını sürdürmektedir. Bugüne kadar Tazelenme Üniversitelerinden 6 bin 320 kişi eğitim görmüştür.

Yaşlı bireylerin aktif ve sağlıklı yaşlanması için Bakanlığımız tarafından yürütülen bir diğer uygulama da Ücretsiz Seyahat Uygulamasıdır. 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 65 yaş ve üstündeki vatandaşlara demiryolları ve denizyollarının şehir içi hatları ile şehir içi toplu taşıma

hizmetlerinden ücretsiz olarak, demiryolları ve denizyollarının şehirlerarası hatlarından ise %50 indirimli olarak yararlanma hakkı getirilmiştir.

Ücretsiz Seyahat Kapsamında yapılan gelir desteği ödemesi ile Türkiye genelinde ücretsiz seyahat yükümlülüğü bulunan ve belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracı ile özel deniz ulaşımı aracı için bunların işletmecilerine aylık ortalama 17 bin araca yaklaşık 60 milyon TL tutarında ödeme yapılmaktadır. Bu hizmetten;

- Asgari %40 engelli olanlar,
- Ağır engelliler ile bir kişiyi geçmemek koşuluyla refakatçileri,
- Gaziler,
- Şehit ve gazi yakınları,
- 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşları yararlanabilmektedir.

Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu kapsamda 2022 sayılı Kanun gereğince 65 yaşını doldurmuş, sosyal güvencesi olmayan ve kendisi ile eşi dikkate alınmak suretiyle kişi başına düşen ortalama aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan Türk vatandaşları Yaşlı Aylığından faydalanabilmektedirler.

Bununla birlikte 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, 60/c-1 ve 60/c-3 kapsamındaki genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin hastane, ilaç, reçete, optik katılım payı muhteviyatında ödedikleri katılım payı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından söz konusu kişilere geri ödenmektedir.

Ayrıca yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın ev temizliği ve kişisel bakımları gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Ulusal VEFA Programı, ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlarımızın topluma uyumunu kolaylaştıracak her türlü araç gereç ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Engelli İhtiyaç Yardımı, özel eğitime ihtiyacı olan özel gereksinimli öğrencilere yönelik Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması gibi yardım programları yürütülmektedir.

Bakanlığımız yoksulluk döngüsünden çıkmaları ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte hanelerde çocukların hayat standartlarını yükseltmek ve gelişimlerini desteklemek amacıyla yapılan eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) verilmektedir. SED Hizmeti bir sosyal yardım değil, sosyal hizmet modelidir. Ailelerin ekonomik olarak güçlendirilmesinin yanı sıra psikososyal açıdan da desteklenmesini de temel almaktadır.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanların İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek sahibi olmalarına çalışılmaktadır.

SED hizmetinin en önemli bileşeni alanda çalışan meslek elemanları tarafından ailenin ihtiyaç duyduğu konularda psikososyal müdahale bileşenidir.

Yapılan inceleme ve değerlendirme sürecinde aile içinde sorunların çözülmesi, ailenin ve çocuğun çevreye uyumu, çocuğun okula uyumu ve eğitime devamı, kriz durumundaki kişilere psikososyal destek sağlanması, ailelerin ebeveynlik becerilerinin artırılması vb. konularında mesleki müdahalede bulunmaktadır.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağındaki bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır.

Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Ayrıca ihtiyaç duyulan vakalarda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği danışmanlık, eğitim ve sağlık tedbiri alınabilmektedir.